

Celoštátne kolo súťaže Poznaj slovenskú reč

Modra

18. júna 2024

Organizátor celoštátneho kola¹

Stredná odborná škola vinársko-ovocinárska, Kostolná 3, Modra

Predseda celoštátnej odbornej komisie²

PaedDr. Anita Halászová, Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Odbor podpory formálneho vzdelávania, Oddelenie vzdelávania národnostných menšín, Pracovisko Pluhová 8, Bratislava

Kategória	1. kategória	2. kategória
Predseda odbornej poroty/pracovisko ²	PaedDr. Anita Halászová , Národný inštitút vzdelávania a mládeže Bratislava	Mgr. Andrea Döményová , Národný inštitút vzdelávania a mládeže Bratislava
Člen odbornej poroty/pracovisko ²	Mgr. Anita Horváth , ZŠ s MŠ s VJM Tomášikovo	Mgr. Monika Hamarová , ZŠ s MŠ P. Pázmány s VJM Šaľa
Člen odbornej poroty/pracovisko ²	PhDr. Katarína Vaškaninová , Bratislava	Mgr. Silvia Patassy , ZŠ Z. Kodálya s VJM Dunajská Streda
Počet zúčastnených škôl ³	0 ZŠ s r. 1 – 4, resp. 1 – 5; 13 ZŠ s r. 1 – 9	12 ZŠ s roč. 1 – 9; 1 OGY
Počet súťažiacich ³	spolu 14; z toho 2 z 3. roč. ZŠ, 12 zo 4. roč. ZŠ	spolu 14; z toho 8 z 8. roč. ZŠ, 5 z 9. roč. ZŠ, 1 z 3. r. OGY, 0 zo 4. r. OGY
Z toho počet dievčat ³	11	4
Text na reprodukciu⁴	Petra Nagyová Džengerová: Klára v Afrike (úryvok, Zornička, roč. 176, marec 2022, č. 03, s. 20 – 21.)	Ján Uličiansky: Malá princezná (skrátенý úryvok, Uličiansky, J.: Malá princezná. Bratislava : Trio Publishing, 2023)
Text na čítanie⁴	Petra Nagyová Džengerová: Klára v Afrike (úryvok, Zornička, roč. 176, marec 2022, č. 03, s. 20 – 21.)	Klára Jarunková: Tulák Dostupné na: https://www.litcentrum.sk/ukazka/tulak
Tvorba textu⁵		myslieť si, jazero, vzdialený/-á/-é, mnoho, žiaľ, nabydúce, kedy?
Témy⁶	1. Deň v zoológickej záhrade	Dostali sme v škole voľno
	2. Môj obľúbený šport	Moje plány na ďalších 20 rokov
	3. Chystáme sa na prázdniny	O športe netradične
	4. Môj najlepší priateľ/Moja najlepšia priateľka	Naša obec sa prezentovala na výstave
	5. Moji najmilší	Pripravil/-a som prekvapenie pre mojich rodičov
Dosiahnutý priemerný počet bodov za súťaž	70,139 z maximálnych 86 bodov.	87,21 z maximálnych 100 bodov.
Dosiahnutý najnižší počet bodov za súťaž	66,66	74
Dosiahnutý najvyšší počet bodov za súťaž	75,00	94
Počet súťažiacich, ktorí sa umiestnili v pásmach ³	zlaté pásmo	0
	strieborné pásmo	14
	bronzové pásmo	0
Nedostali sa ani do bronzového pásma ³	0	1
		0

Kategória	3. kategória	4. kategória
Predseda odbornej poroty/pracovisko ²	PhDr. Janka Pišová, PhD. , Národný inštitút vzdelávania a mládeže Bratislava	Mgr. Karol Csiba, PhD. , Národný inštitút vzdelávania a mládeže Bratislava
Člen odbornej poroty/pracovisko ²	Mgr. Jana Košútová , Stredná priemyselná škola strojnícka, Komenského 2, Košice	Mgr. Anna Passiová , Národný inštitút vzdelávania a mládeže Bratislava
Člen odbornej poroty/pracovisko ²	Mgr. Eleonóra Laczová , ZŠ s VJM Nesvady	PaedDr. Rozália Bezáková , Chynorany
Počet zúčastnených škôl ³	11 G; 2 SOŠ	3 SOŠ
Počet súťažiacich ³	spolu 13 z toho 5 z 2. r. G; 1 z 2. r. SOŠ; 6 z 3. r. G; 1 z 3. r. SOŠ.	spolu 3 z toho 1 z 1. roč. SOŠ; 2 z 3. roč. SOŠ.
Z toho počet dievčat ³	9	2
Text na reprodukciu ⁴	Tradícia Slovenska: modranská keramika Dostupné na: https://www.westwing.sk/inspiration/trendy/materialy-v-interieri/modranska-keramika/	Malokarpatská vínná cesta Dostupné na: https://www.travelguide.sk/svk/turisticke-zaujímavosti/malokarpatska-vinna-cesta_154_1.html
Témy⁶	1. Obchody a služby	Predstavujem učebný odbor, ktorý som si vybral/-a
	2. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Moje obľúbené odborné predmety
	3. Rodina a spoločnosť	Môj nezabudnuteľný zážitok, ktorý som zažil/-a na odbornom výcviku/na praxi
	4. Kultúra a umenie	Dostal/-a som zaujímavú úlohu
	5. Masmédiá	Moje plány po skončení školy
Tvorba textu⁵	koberec, podporiť, vzdialený/-á/-é, veľa, nijako, kvôli, ved', áno, zoči-voči, au	oddychovať, búrka, sladká/-á/-é, málo, nikto
Dosiahnutý priemerný počet bodov za súťaž	61,64 z maximálnych 80 bodov.	63,111 z maximálnych 80 bodov.
Dosiahnutý najnižší počet bodov za súťaž	49,67	48
Dosiahnutý najvyšší počet bodov za súťaž	76,67	77
Počet súťažiacich, ktorí sa umiestnili v pásmach ³	zlaté	4
	strieborné	2
	bronzové	7
Nedostali sa ani do bronzového pásma ³	0	0

Stručné vyhodnotenie úrovne celošťátneho kola súťaže⁷

1. kategória:

Súťaž v 1. kategórii prebehla v súlade s platným OP a s obsahovou náplňou pre 1. kategóriu záväznou pre všetky postupové kolá. Na celošťátnom kole súťaže sa zúčastnili 14 žiaci (11 dievčat a 3 chlapci). Do celošťátneho kola dostali väčšinou žiaci a žiačky zo 4. ročníka. Celková úroveň bola vyrovnaná, veľmi dobrá, v porovnaní s predchádzajúcim rokom len o 0,3 slabším priemerom. Všetci súťažiaci boli zaradení do strieborného pásma. Skoro bezchybnú výslovnosť mali dievčatá a chlapci v časti A. Text určený na reprodukciu globálne pochopili a dokázali jazykovo správne reprodukovať. Reprodukciu úryvku o tom, ako cestovala Klára do Afriky, zvládli veľmi dobre, pochopili aj menšie detaily príbehu, len dvaja súťažiaci nedokázali zmeniť v reprodukcii priamu reč na nepriamu. Čítanie krátkeho textu po príprave dievčatá a chlapci zvládli na dobrej úrovni, až na menšie nedostatky v intonácii. V časti D zameranej na tvorbu súvislého ústneho prejavu súťažiaci vyberali rovnomerne ponúkané témy až na tému č. 5 (*Moji najmilší*). Najviac súťažiacich, až 5, sa rozhodlo pre tému *Chystáme sa na prázdniny, štyria rozprávali o svojom obľúbenom športe, pre témy Deň v zoológickej záhrade* aj *Môj najlepší priateľ/Moja najlepšia priateľka* sa rozhodli rovnako dvaja súťažiaci. Pri prednese súvislého prejavu nepoužili svoje poznámky, rozprávali plynulo, mali bohatú slovnú zásobu. V prípade, že súťažiaci nepostupovali podľa pokynov, resp. nevyčerpali tému, odborná porota položila niekoľko doplňujúcich otázok. V prednese súvislého textu na vybranú tému odborná porota zaznamenala menšie nedostatky v kompozícii. Pri Odborná porota vyzdvihla vysokú úroveň pripravenosti súťažiacich, o čom svedčí aj vysoký priemerný počet bodov (70,14 b.) a malý rozdiel (8,34 b.) medzi najvyšším a najnižším bodovým ohodnotením. Členky odbornej poroty sa poďakovali prítomným pedagógom, ktorí sa podieľali na dôkladnej a systematickej príprave svojich žiakov a žiačok.

2. kategória:

Súťaž prebehla v súlade s platným OP a s obsahovou náplňou záväznou pre všetky postupové kolá. Na celošťátnom kole súťaže sa zúčastnili 14 žiaci (6 dievčat a 8 chlapcov). Dvaja z nich súťažili v celošťátnom kole aj minulý rok ako ôsmaci. Tento rok sa do celošťátneho kola dostali väčšinou žiaci z 8. ročníkov. Celková úroveň bola vynikajúca, v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi lepšia. Štyria žiaci boli zaradení do zlatého, deväť do strieborného a jeden žiak do bronzového pásma. Porota konštatovala, že súťažiaci boli veľmi dobre pripravení, podávali vyrovnané výkony. Pri reprodukcii všetci preukázali, že textu porozumeli, veľmi výstižne a presne reprodukovali vypočutý text. Žiaci mali bohatú slovnú zásobu, nemali problém s jazykovou správnosťou. Súťažiaci čítali plynulo a presne, menšie nedostatky sa javili v intonácii a tempe, niektorí čítali menej výrazne. Pri tvorbe súvislého textu z daných slov len niektorí súťažiaci nepoužili všetky slová. Svoje myšlienky sformulovali gramaticky správne, mali bohatú slovnú zásobu, dbali na kompozíciu textu a boli aj veľmi kreatívni. Ojedinele použili nespisovné výrazy (napr. neni, napadlo ma...). Pri poslednej úlohe si žiaci mohli vybrať z piatich tém. Prvú tému (*Dostali sme v škole voľno*) si vybrali dvaja, pre druhú tému (*Moje plány na ďalších 20 rokov*) sa rozhodlo najviac žiakov, až siedmi súťažiaci. Tretiu tému (*O športe netradične*) si vybrali dvaja. Téma *Naša obec sa prezentovala na výstave* sa zapáčila jednému súťažiacemu, ktorý veľmi pekne, výstižne a s láskou rozprával o svojom rodisku. Posledná téma (*Pripravil/-a som prekvapenie pre mojich rodičov*) oslovila dvoch žiakov. V tejto časti žiaci preukázali nielen svoju kreativitu, ale dokázali, že vedia jazykovo správne a plynule rozprávať o danej téme. Využívali aj získané vedomosti z ostatných vyučovacích predmetov. Kládli dôraz na kompozíciu textu, na výber slovnej zásoby i na rozmanitosť vetných modelov. Na doplňujúce otázky členov poroty reagovali veľmi pohotovo a výstižne. S plynulosťou prejavu počas celej súťaže nikto nemal problém. Na vyhodnotení porota pochválila súťažiacich za ich vynikajúce výkony a poďakovala sa i vyučujúcim za prípravu žiakov.

3. kategória:

Súťaž prebehla v súlade s platným OP a obsahovou náplňou záväznou pre všetky postupové kolá. Na celošťátnom kole súťaže sa zúčastnilo 13 žiakov (9 dievčat a 4 chlapci). Tento rok sa do celošťátneho kola dostali 11 žiaci z gymnázia a 2 žiaci SOŠ. Celková úroveň bola veľmi dobrá. Štyria žiaci boli zaradení do zlatého, dvaja do strieborného a siedmi do bronzového pásma. Porota konštatovala, že súťažiaci boli veľmi dobre pripravení, podávali vyrovnané výkony. Pri interpretácii vypočutého textu všetci preukázali veľmi dobré porozumenie textu, výstižne a presne interpretovali obsah vypočutého textu. Žiaci mali bohatú slovnú zásobu, nemali problém jazykovou správnosťou. Pri druhej úlohe si žiaci mohli vybrať z piatich tém.

V tejto časti žiaci preukázali svoju kreativitu, dokázali, že vedú jazykovo správne a plynulo rozprávať o danej téme. Kládli dôraz na kompozíciu textu, na výber slovnej zásoby i na rozmanitosť vetných modelov. Zároveň dokázali prepojiť aj medzi predmetové vzťahy. Pohotovo a výstižne reagovali na doplňujúce otázky členov poroty. Pri tvorbe súvislého textu z daných slov len niektorí súťažiaci nepoužili všetky slová. Svoje myšlienky sformulovali gramaticky správne, mali bohatú slovnú zásobu, dbali na kompozíciu textu a boli aj veľmi kreatívni. Na vyhodnotení porota pochválila súťažiacich za ich výkony a poďakovala sa i vyučujúcim za prípravu žiakov.

4. kategória:

Súťaž prebehla v súlade s platným OP a s obsahovou náplňou záväznou pre všetky postupové kolá. Na celoštátnom kole súťaže sa zúčastnili 3 žiaci (2 dievčatá a 1 chlapec). Tento rok sa do celoštátneho kola dostala jedna žiačka z 1. ročníka SOŠ a dvaja žiaci z 3. ročníkov SOŠ. Celková úroveň bola veľmi dobrá, v porovnaní s predchádzajúcim rokom bola úroveň žiakov lepšia. Jeden žiak bol zaradený do zlatého, jedna žiačka do strieborného a jedna do bronzového pásma. Porota konštatovala, že súťažiaci boli veľmi dobre pripravení, podávali vyrovnané výkony. Pri interpretácii vypočítaného textu všetci preukázali, že textu porozumeli, veľmi výstižne a presne interpretovali obsah vypočítaného textu. Žiaci mali dostatočnú slovnú zásobu, nemali problém s jazykovou správnosťou. Pri samostatnej tvorbe textu opisného charakteru si súťažiaci vylosovali tému a zostavili text v rozsahu max. 5 minút. Toto časové kritérium splnili. Rovnako boli úspešní aj v použití aspoň 5 odborných výrazov. Svoje myšlienky sformulovali gramaticky správne, mali bohatú slovnú zásobu, dbali na kompozíciu textu a boli aj dostatočne kreatívni. Vylosované boli tri témy: *Predstavujem učebný odbor, ktorý som si vybral/-a*, *Moje obľúbené odborné predmety* a *Môj nezabudnuteľný zážitok, ktorý som zažil/-a na odbornom výcviku/na praxi*. V poslednej úlohe žiaci tvorili text pomocou daných slov. Pri ústnom prednese nesmeli použiť písomnú osnovu. Túto podmienku súťažiaci splnili. Preukázali svoju kreativitu a dokázali použiť vybrané slová v jazykovo správnom a plynulom rozprávaní. Kládli dôraz na kompozíciu textu, na výber slovnej zásoby i na rozmanitosť vetných modelov. Na doplňujúce otázky členov poroty reagovali veľmi pohotovo a výstižne. S plynulosťou prejavu počas celej súťaže nikto nemal problém. Na vyhodnotení porota pochválila súťažiacich za ich výkony a poďakovala sa i vyučujúcim za prípravu žiakov.

Vysvetlivky:

^{/1} – uviesť presný názov organizácie, ktorá bola poverená NIVaM usporiadaním celoštátneho kola

^{/2} – uviesť meno, priezvisko, titul a pracovisko predsedu celoštátnej odbornej komisie (menovaný ministerstvo školstva a ktorý je spoločný pre všetky kategórie), resp. predsedu/člena odbornej poroty (menovaný generálnym riaditeľom NIVaM)

^{/3} – udať počet zúčastnených škôl, resp. súťažiacich v postupovom kole za príslušný školský rok (skratky: ZŠ – základná škola, OGY – gymnázium s 8-ročným štúdiom, G – gymnázium so 4-ročným štúdiom, SOŠ – stredná odborná škola, kat. – kategória, r. alebo roč. – ročník)

^{/4} – uviesť meno autora, nadpis a zdroj

^{/5} – vymenovať slová

^{/6} – uviesť názvy tém

^{/7} – vyhodnotenie podľa kritérií uvedených v obsahovej náplni danej kategórie